

Уманський національний
університет садівництва
Факультет економіки і
підприємництва
Кафедра фінансів, банківської
справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМА»

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність:	<u>072 фінанси, банківська справа та страхування</u>
Освітня програма:	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>4</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>Обов'язкова</u>

Лектор курсу	Наталя Бондаренко
Профайл лектора	https://finance.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/bondarenko-nataliya-viktorivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	nv_bondarenko@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=206

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Перелік фахових компетентностей (СК)	СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
Перелік програмних результатів навчання (ПР)	ПРН03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

Опис дисципліни

Структура навантаження студентів	Кількість годин – 120 Кількість лекційних годин – 40 Кількість практичних занять – 38 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 42 Форма підсумкового контролю – екзамен
----------------------------------	---

Методи навчання	тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, «кейс-метод», індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, розв'язанням конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу «Грошово-кредитна система» розміщені на платформі Moodle https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=205 . В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.
Мета курсу	здатність засвоєння знань щодо організації грошових та кредитних систем в цілому та зарубіжних країн зокрема, в умовах існування розвинених фінансових ринків та розгалуженої системи кредитнофінансових інститутів.
Завдання курсу	з'ясувати теоретичні та правові засади функціонування грошово-кредитних систем; розкрити зміст основних елементів грошово-кредитних систем; усвідомити зміст і цілі державної грошово-кредитної політики в соціальноекономічному розвитку країни; розкрити теоретико-прикладні засади грошово-кредитного регулювання економіки зарубіжних країн; вивчити зміст основних економічних категорій, що визначають характер функціонування грошових і кредитних систем у зарубіжних країнах; визначити систему факторів, що впливають на еволюцію, формування та сучасні тенденції розвитку національних грошовокредитних систем, їх ролі та функцій, принципів побудови та особливостей форм організації; навчитися аналізувати сучасні проблеми розвитку грошового обігу та кредитної системи і знаходити шляхи їх вирішення, виходячи з аналізу досвіду зарубіжних країн; набути навичок аналізу шляхів розвитку вітчизняної грошово-кредитної системи в контексті загальноцивілізаційних процесів.
<i>Зміст дисципліни</i>	
Топік 1	Monetary systems: essence and main stages of development
Тема 2	Кредитні системи: сутність та структура
Тема 3	Валютні системи: сутність та еволюція розвитку
Тема 4	Загальна характеристика грошово-кредитної системи
Тема 5	Грошово-кредитна система Європейського Союзу.
Тема 6	Грошово-кредитна система США.
Тема 7	Грошово-кредитна система Великої Британії
Тема 8	Грошово-кредитні системи Франції та Німеччини
Тема 9	Грошово-кредитні системи Італії, Швейцарії, Австрії
Тема 10	Грошово-кредитна система Японії
<i>Політика дисципліни</i>	
Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (екзамену) здобувач може набрати максимально 70 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю екзамен

Кількість балів за Змістовий модуль	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							Контрольна робота	Екзамен	Загальна сума балів
	34					36									
Змістові модулі	T1	T2	T3	T4	МК 1	T5	T6	T7	T8	T9	T10	МК 2			
Кількість балів за темами	4	4	5	8	5	8	8	12	5	3	3	5			100
опитування	1	1	1	2		2	2	1	1	1	1				
розв'язування задач	2	1	2	4		4	4	-	2	2	2				
кросворд	1	-	1	-		-	1	-	1	-	-				
реферат	-	2	-	2		2	-	-	-	-	-				
есе	-	-	-	-		-	-	10	-	-	-				
тести	-	-	1	-		-	1	1	1	-	-				
Кількість балів за темами на заочній формі навчання	21					19								30	100
	3	3	5	5	-	5	2	5	5	2	5	-	30	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Інструктивно-методичні матеріали для проведення практичних робіт з дисципліни «Грошово-кредитні системи» для студентів напрямку підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». ФОП «Масловатий». 2022. 44с.

2. Методичні вказівки для виконання самостійної роботи з дисципліни «Грошово-кредитні системи» для студентів напрямку підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». ФОП «Масловатий». 2022. 23с.

3. Методичні вказівки для виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання з дисципліни «Грошово-кредитні системи» для студентів напрямку підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». ФОП «Масловатий». 2022. 50с.

4. Бондаренко Н.В. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Грошово-кредитні системи» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 072 фінанси, банківська справа та страхування. <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=205>.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб.. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 440 с.

2. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: навчальний посібник / З.К. Сороківська, Г.Р. Баянт. Тернопіль: ТНЕУ, 208 с.

3. Бондаренко Н.В. Складові механізми у формування та реалізації депозитної політики. Теоретичні, методичні та практичні аспекти сталого розвитку економіки України / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М. М.», 2020. С. 92-97.

4. Бондаренко Н. В., Баліцька А. О. Інновації в банківській діяльності України. Актуальні проблеми сьогодення у сфері фінансів, обліку та аудиту : тези доповідей інтернет-конференції, 28-29 травня 2020 р. Хмельницький : ХКТЕІ, 2020. С. 169-172.

5. Бондаренко Н.В., Поліщук О.Г. Інноваційні банківські продукти та специфіка їх трактування. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», Ч. 1. 2-3 червня 2020р. Уманський НУС. Умань. С. 94-97.

6. Бондаренко Н.В. Баліцька А.О. Розвиток інноваційно-інформаційних технологій в банківській сфері. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», Ч. II. 2-3 червня 2020р. Уманський НУС. Умань. С. 8-11.

7. Бондаренко Н.В. Перспективи розвитку банківського сектору України. Актуальні проблеми розвитку фінансової системи України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів: збірник

матеріалів I Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Херсон, 22 червня 2020 р.). Херсон : ХНТУ, 2020. . 102-105.

8. Бондаренко Н.В. Фінансова безпека в банківській сфері. Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Вдосконалення фінансово-кредитного механізму забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектору економіки та сільських територій». Дубляни. 2021. С. 129-132.

9. Бондаренко Н.В. Фінансова безпека банків. Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 4-5 червня 2021р. Уманський НУС. Умань. С. 99-101.

10. Коваленко, В. В. Центральний банк і грошово-кредитна політика навчально-методичний посібник для самост. вивч. дисц. / В. В. Коваленко. Суми : Університетська книга. 2021. 224 с.

11. Коваленко, В. В. Центральний банк і грошово-кредитна політика : навчальний посібник. В. В. Коваленко ; Українська академія банківської справи Національного банку України. К. : Знання, 2020. 332 с.

12. Бондаренко Н.В., Касянчук М.В. Інтернет-технології: їх роль та місце у розвитку системи банківських послуг. Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин, матеріали XVII Міжнародної науково-практичної конференції. 26 травня 2022 р. Умань : 2022. С. 11-13.

13. Бондаренко Н.В., Дашкевич І.С. Особливості управління клієнтською базою комерційного банку. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення», 6-7 червня 2022р. Уманський НУС. Умань. С. 13-15.

Допоміжна

14. Бондаренко Н. В. Бечко П. К., Бечко, В. П, Наталіч О. С. Інноваційний розвиток кредитного ринку. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 98. Ч. 2 : Економічні науки. С. 20-29.

15. Бондаренко Н.В., Вовчанська А.В. Бізнес план банку та його роль в стратегічному менеджменті. Стратегічний банківський менеджмент. Актуальні питання сучасної економіки: матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. Умань :УНУС. 2022. С. 15-16.

16. Bondarenko N. V., Vlasiuk S. A., Derkach T. A. Investment attractiveness of ukrainian agrarian sector. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 98. Ч. 2 : Економічні науки. С. 195-203.

17. Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Власюк С. А., Наталіч О. С. Удосконалення системи регулювання кредитного ринку. Ефективна економіка. 2021. № 8. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9141>

18. Бондаренко Н. В., Бадзьор Р.С. Система антикризового управління банківською системою. Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. Умань :УНУС. 2022. С. 11-33.

19. Бондаренко Н.В., Мігур І.О. Формування антикризового управління банківської системи в сучасних умовах. Стратегія фінансово-економічного розвитку підприємницьких структур в умовах глобалізації: збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Херсон. 29 листопада 2022 р. Херсон: ХДАЕУ, 2022. С. 28-31.

20. Бондаренко Н.В., Мігур І.О. Управління фінансовою безпекою банківської системи. Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XIV Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю, 15 листопада 2022 р. Умань :УНУС. 2022. С. 21-23.

21. Biondi, Yuri. "Banking, Money and Credit: A Systemic Perspective" Accounting, Economics, and Law: A Convivium, vol. 8, no. 2, 2018, pp. 20170047. <https://doi.org/10.1515/ael-2017-0047>

22. Kolotukha S., Melnyk K., Bondarenko N., Perepolka V. Financial and credit support for innovative development of the agricultural sector of Ukraine. Polish journal of science №36 (2021). Economic sciences. Vol. 2 pp. 11-15.

23. Renner, A., Daly, H. & Mayumi, K. The dual nature of money: why monetary systems matter for equitable bioeconomy. Environ Econ Policy Stud 23, 749–760 (2021). <https://doi.org/10.1007/s10018-021-00309-7>

24. Sadchenko, o., & Nikola, s. (2019). Transformation in economy: financial and credit system and marketing approaches. Economic Innovations, 21(4(73), 150-160. [https://doi.org/https://doi.org/10.31520/ei.2019.21.4\(73\).150-160](https://doi.org/https://doi.org/10.31520/ei.2019.21.4(73).150-160)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

25. Концепція запровадження нагляду (оверсайта) за платіжними системами в Україні [Затверджені Постановою Правління Національного банку України 15.09.2010 N 426]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0426500-10#Text>

26. Методичні рекомендації щодо організації процесу формування управлінської звітності в банках України/ [Затверджені постановою Правління Національного банку України № 324 від 06.09.2021]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

27. Міщенко В. І. Організаційно-правові основи діяльності центральних банків Суми : Слобожанщина, 2019. 130 с. Історія монетарного устрою в Україні. Вісник Національного банку України. № 1. С. 5.

28. Офіційний сайт Банку Англії URL: www.bankofengland.co.uk.

29. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків URL: www.bis.org.

30. Офіційний сайт Банку Японії URL: www.boj.or.jp/en/.

31. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції і розвитку URL: www.ebrd.com.

32. Офіційний сайт Європейського центрального банку URL: www.ecb.int.

33. Офіційний сайт Ісламського банку розвитку URL: www.isdb.org.

34. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду URL: www.imf.org.

35. Офіційний сайт Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>.

36. Офіційний сайт Світового банку URL: www.worldbank.org.

37. Офіційний сайт Федеральної резервної системи США URL: www.federalreserve.gov.

38. Правила реєстрації кореспондентських рахунків банків Національним банком України/ Затверджені постановою Правління Національного банку від 15.08.01 №343. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

39. Про автоматизовану інформаційну систему банківського нагляду «Досьє банків»: положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 01.11.2000 № 430]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

40. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07. 12. 2000 № 2121-III. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

41. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000. № 2121-111. – URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

42. Про застосування Національним банком України заходів впливу за порушення банківського законодавства: положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 369]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

43. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XI. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

44. Про планування та порядок проведення інспекційних перевірок : положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 17 липня 2001 р. № 276]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

45. Про порядок видачі банкам банківських ліцензій, письмових дозволів та ліцензій на виконання окремих операцій: положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України 17.07.2001 № 275]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

46. Про порядок накладення адміністративних штрафів: положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 29.12.2001 № 563]. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

47. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні: інструкція НБУ : [Затверджена постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 № 368]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

48. Про порядок складання і оприлюднення фінансової звітності банків України URL : інструкція НБУ : [Затверджена Постановою Правління Національного банку України від 27.12.2007 № 480]. URL : http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id=212373.

49. Про порядок створення і державної реєстрації банків, відкриття їх філій, представництв, відділень : положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 31.08.01 № 375]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

50. Про порядок формування обов'язкових резервів для банків України : положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 16.04.2006 389]. URL : <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

51. Про процентну політику Національного банку України: положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 18.08.2004 № 389]. URL : [http:// www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi](http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi).

52. Про регулювання Національним банком України ліквідності банків України: положення НБУ : [Затверджене постановою Правління Національного банку України від 30.04.2009 № 259]. URL : [http:// www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi](http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi).

53. Про розподіл банків на групи: рішення комісії з питань нагляду та регулювання діяльності банків НБУ від 30.12.2008 № 765. URL : [http:// zakon.nau.ua/doc/?code=vr765500-08](http://zakon.nau.ua/doc/?code=vr765500-08).

54. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: декрет Кабінету Міністрів України : [Затверджений постановою Правління Національного банку України від 19.02.1993 № 15-93]. URL : [http:// www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi](http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi).